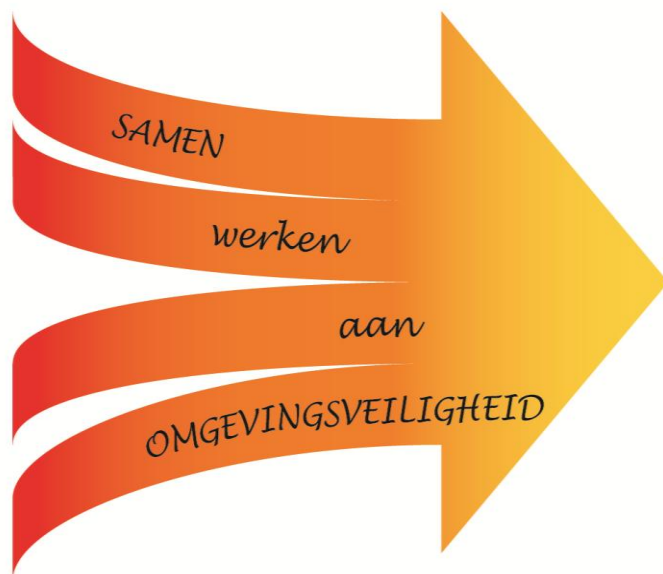

MODERNISERING OMGEVINGSVEILIGHEID

UITVOERINGSPROGRAMMA 2015 – 2018

Overheden, veiligheidsregio's, bedrijfsleven en burgers hebben ideeën aangedragen hoe het externe veiligheidsbeleid om te zetten is in een modern omgevingsveiligheidsbeleid. Samen met het ministerie van Infrastructuur en Milieu zijn deze ideeën omgezet in de acties van het uitvoeringsprogramma. In dit zakboekje vindt u per beleidsdoelstelling een overzicht van deze acties, de betrokkenen en de resultaten.

Vragen? Mail naar: omgevingsveiligheid@minienm.nl

1. Breder invulling van de beleidsdoelstelling

Het beleidsdoel is te komen tot een veilige leefomgeving. Dit doel wordt via twee subdoelen vormgegeven. Het eerste subdoel is afgeleid uit de risicobenadering van het externe veiligheidsbeleid: een maatschappelijk aanvaardbaar risico van de risicovolle activiteit voor de omgeving. Het tweede subdoel is afgeleid uit de veiligheidsbeleving van de burger: een betekenisvolle bescherming van de bevolking tegen risico's of effecten van bepaalde scenario's.

Actie	Product / Mijlpaal	Resultaat	Trekker en betrokkenen
<i>Impuls Omgevingsveiligheid</i>	Realisatie van projecten	Versterking omgevingsveiligheid o.a. door behoud en ontwikkeling van kennis	Trekker: IenM Betrokkenen: Medeoverheden, veiligheidsregio's, bedrijfsleven
<i>Safetydeals</i>	Realisatie van projecten	Bevordering veiligheidscultuur	Trekker: IenM Betrokkenen: Bedrijfsleven en medeoverheden
<i>Verbreden afwegingskader voor besluitvorming omgevingsveiligheid</i>	Proeven in 2015 Afwegingskader gereed in 2016	Voorstel voor een bredere afweging die eenvoudig en beter is en aanvullend is op de risicobenadering	Trekker: Min. IenM, met inbreng van medeoverheden, veiligheidsregio's, omgevingsdiensten en bedrijfsleven Betrokkenen: Medeoverheden, bestuurders
<i>Formuleren communicatiestrategie</i>	Communicatiestrategie 2015	Voeren van een effectief communicatiebeleid dat zorgt voor een optimale betrokkenheid van de omgeving.	Trekker: Min IenM Betrokkenen: IPO, Min BZK, Min EZ, decentrale overheden werkgroep, ervaringsdeskundigen, bedrijfsleven en burgers

2. Afweging omgevingsveiligheid vroeg in het (RO)proces

Het beleidsdoel is om aan het begin van het ontwerpproces een transparante en brede afweging mogelijk te maken, waarbij de kennis van deskundigen wordt benut bij het opstellen van omgevingsvisies, -plannen en -verordeningen. In deze stukken worden randvoorwaarden benoemd, bijvoorbeeld waar inzet van deskundigheid bij maatwerk nodig is. Subdoelen zijn veilig ontwerpen en verbetering van het afwegingskader.

Actie	Product / Mijlpaal	Resultaat	Trekker en betrokkenen
<i>Omgevingsveiligheid plaats geven in omgevingsvisies, -plannen, -plankaart en -verordeningen, door omgevingsdiensten en veiligheidsregio's bij de opstelling daarvan te betrekken.</i>	Voorstel uitwerking in structuur- en beleidsvisies in 2015 Eerste conceptvisies en -plannen in 2015 en 2016 Regels in AMvB onder Omgevingswet 2018	Omgevingsveiligheid maakt onderdeel uit van visie en plan. Omgevingsveiligheid wordt ontwerp parameter Borgen dat veiligheidsregio's en omgevingsdiensten waar nuttig en nodig betrokken worden in de uitvoering	Trekker: Min. IenM, medeoverheden Betrokkenen: Veiligheidsregio's en omgevingsdiensten, min. VenJ, stedenbouwkundigen, IPO-werkgroep verbeterprogramma, gemeenten en provincies
<i>Standaardiseren advies veiligheidsregio's en omgevingsdiensten</i>	Handreiking met standaard scenario's en best practices 2017	Betekenisvolle bescherming burger; In standaardgevallen weet ontwerper vooraf waar hij rekening mee moet houden	Trekker: veiligheidsregio's Betrokkenen: Min. IenM, min. VenJ, provincies, gemeenten en omgevingsdiensten
<i>Kennisuitwisseling met ruimtelijke planvormers / architecten over externe veiligheid</i>	Veilig ontwerpen in congres als onderdeel Jaar van de Ruimte 2015 Omgevingsveiligheid onderdeel in opleiding stedenbouwkundigen 2017	Ontwerpers zijn bekend met omgevingsveiligheid	Trekker: Min. IenM Betrokkenen: Min. BZK, min. VenJ, stedenbouwkundigen, veiligheidsregio's en omgevingsdiensten, regioteams
<i>Basisnettoets mogelijk maken bij omgevingsvergunning voor uitzonderlijke gevallen</i>	Onderzoek naar situatie en drempelwaarde waarbij Basisnettoets aan de orde kan zijn Regels in AMvB onder Omgevingswet 2018	Toepassing van het voorzorgbeginsel Voorkomen toekomstige saneringsgevallen	Trekker: Min. IenM Betrokkenen: Bedrijfsleven, bevoegd gezag
<i>Congres over omgevingsveiligheid vroeg in het ontwerpproces</i>	Workshops 2015 e.v Congres 2015	Bewustwording over eigen mogelijkheden en verantwoordelijkheden omgevingsplan	Trekker: Stedenbouwkundigen, veiligheidsregio's en omgevingsdiensten Betrokkenen: Min. BZK, min. VenJ, stedenbouwkundigen, provincies, gemeenten, regioteams

3. Robuustheid van ruimtegebruik

Het beleidsdoel is handelingsperspectief bieden voor zowel risicovolle activiteiten van bedrijven als voor wonen, werken en recreëren in de omgeving van die bedrijven voor de middellange termijn. De subdoelen zijn ruimte voor de topsector chemie en voldoende afstand te houden tussen de risicobron en diverse gebruiksfuncties in de omgeving.

Actie	Product / Mijlpaal	Resultaat	Trekker en betrokkenen
<i>Formulieren van een inhoudelijke visie op een gebiedsgerichte benadering voor grote chemische clusters</i>	Plan van aanpak 2015	Visie op chemische clusters in Nederland	Trekker: Ambassadeurs (Rijk, decentrale overheden, omgevingsdiensten en veiligheidsregio's en bedrijfsleven) Betrokkenen: Min. BZK, min. EZ werkgroep ervaringsdeskundigen bedrijfsleven en omwonenden
<i>Uitwerken juridische verankering gebiedsgerichte chemische clusters</i>	Concrete voorstellen 2015 Regels in AMvB onder Omgevingswet 2018	Beter vestigingsklimaat voor chemische industrie en bijbehorende (functiegebonden) activiteiten	Trekker: Min. IenM Betrokkenen: min. BZK, min. EZ werkgroep ervaringsdeskundigen
<i>Aanwijzen van clusters van Nationale en regionale betekenis</i>	Voorstel gereed eind 2015 Regels in AMvB onder Omgevingswet 2018	Duidelijkheid over rollen, taken en verantwoordelijkheden	Trekker: Min. IenM, IPO Betrokkenen: IPO, min. BZK, min. EZ decentrale overheden werkgroep ervaringsdeskundigenbedrijfsleven en omwonenden
<i>Congres over gebiedsgebonden benadering chemische clusters</i>	Workshops 2014 e.v. Congres 2015	Kennis delen met betrekking tot gebiedsgerichte aanpak;	Trekker: Min. IenM Betrokkenen: Ambassadeurs, werkgroep ervaringsdeskundigen
<i>Verkenning naar mogelijke cumulatieve van risico's en domino effecten</i>	RIVM verkenning 2015 Proef Bewust Omgaan met Veiligheid 2015	Duurzame chemische clusters en een veilige omgeving; inclusief verbreding tot fysieke veiligheid en milieu	Trekker: Min. IenM, RIVM Betrokkenen: Veiligheidsregio's en omgevingsdiensten, decentrale overheden bedrijfsleven en omwonenden

4. Risicoberekeningen en waardering maatregelen

Het beleidsdoel is om het risicomodel te gebruiken waarvoor het bedoeld is: meer inzicht te geven in de potentiële gevaren en de mogelijkheden om dit gevaar te voorkomen of in te perken. Een risicoberekening is één van de hulpmiddelen bij het maken van afwegingen. Subdoelen zijn om deze inzichten waar mogelijk te vertalen in standaard situaties en uniforme afstanden, alleen te rekenen waar het er toe doet en het waarderen van aanvullende veiligheidsmaatregelen.

Actie	Product / Mijlpaal	Resultaat:	Trekker en betrokkenen
<i>Uitwerking alternatieve invulling groepsrisico en effecten</i>	Verkenning in 2014 Uitwerking in 2015 Voorstellen gereed in 2016	Een alternatieve invulling van het groepsrisico die aansluit bij de vernieuwde beleidsdoelstellingen	Trekker: Min. IenM, met ondersteuning vanuit RIVM Betrokkenen: Medeoverheden, veiligheidsregio's, BRZO-omgevingsdiensten, bedrijfsleven, adviesbureau's en omwonenden
<i>Vereenvoudiging toepassing rekenmethodieken</i>	Uitwerking toepassing in 2015 Voorstellen gereed in 2016	Een vereenvoudigde toepassing van de rekenmethodieken voor standaard situaties; borgen van de rekenmethodieken voor complexe situaties	Trekker: Min. IenM, met ondersteuning vanuit RIVM Betrokkenen: Medeoverheden, bedrijfsleven
<i>Inpassing expert judgement in rekenmethodieken</i>	Uitwerking in 2015	Waardering van nieuwe, innovatieve maatregelen een plaats geven en borgen in de rekenmethodieken	Trekker: RIVM, met inbreng van deskundigen bij overheden en bedrijfsleven Betrokkenen: Medeoverheden, bedrijfsleven
<i>Congres over alternatieve invulling groepsrisico en expert judgement</i>	Workshops 2016 e.v. Congres 2017	Bewustwording over ontwikkelingen bij risicobenadering	Trekker: Min. IenM, met ondersteuning vanuit RIVM Betrokkenen: Veiligheidsregio's, Omgevingsdiensten, Provincies, gemeenten, bedrijfsleven en omwonenden

5. Monitoring en indicatoren

Het beleidsdoel is om te komen tot zinvolle en toepasbare beleidsindicatoren. Subdoelen zijn een beeld geven van deze ontwikkelingen in de tijd, voor risicovolle activiteiten en voor doelgroepen die extra bescherming behoeven.

Actie	Product / Mijlpaal	Resultaat	Trekker en betrokkenen
<i>Bezien of uit risicokaart of omgevingsplankaart geschikte indicator afgeleid kan worden</i>	Afspraken vastleggen actueel houden van risicokaart en plankaart (2015) Bezien aansluiting op Laan van de leefomgeving (2016)	Kaarten kunnen als basis voor indicatoren of ambitie dienen; Zodra mogelijk: aansluiten monitoring bij de Laan van de Leefomgeving	Trekker: Provincies en gemeenten Betrokkenen: Min. IenM, min. VenJ veiligheidsregio's, omgevingsdiensten, bedrijfsleven en omwonenden
<i>Formulieren van een indicator op basis van een andere benadering van het groepsrisico</i>	Min. IenM en betrokkenen leggen andere benadering van het groepsrisico vast (2016)	Een indicator voor omgevingsveiligheid	Trekker: Min. IenM Betrokkenen: Medeoverheden, veiligheidsregio's omgevingsdiensten en bedrijfsleven
<i>Formulieren van een indicator op basis van de Staat van de Veiligheid bij BRZO bedrijven</i>	Bij vastlegging van beleid rond BRZO bedrijven, wordt op basis hiervan een indicator geformuleerd (2015)	Beter inzicht in de veiligheidscultuur bij BRZO bedrijven en de naleving van regelgeving	Trekker: Min. IenM Betrokkenen: Medeoverheden, veiligheidsregio's en omgevingsdiensten